

Indlæg om forslag til dansk lovgivning om gennemførelse af EU's produktansvarsdirektiv (EU) 2024/2853

European Justice Forum (EJF) og dets medlemmer byder muligheden velkommen for at afgive bemærkninger til den foreslåede danske lovgivning, der har til formål at gennemføre EU's produktansvarsdirektiv ("PLD") i dansk ret. Vi støtter PLD'ets overordnede målsætning om at harmonisere produktansvarsreglerne i EU for at sikre et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og effektiv adgang til erstatning for personer, der lider skade som følge af defekte produkter, herunder i relation til moderne og teknologisk avancerede produkter. Vi anerkender og roser den danske lovgivers indsats i denne henseende.

Samtidig har vi alvorlige betænkeligheder ved, at PLD'ets tilgang – som den kommer til udtryk i lovudkastet og dets ledsagende bemærkninger – ikke rammer en passende balance mellem forbrugernes og producenternes interesser. Navnlig indebærer den foreslåede ramme en risiko for betydelige utilsigtede konsekvenser for innovation, konkurrenceevne og retssikkerhed i Danmark og på tværs af EU – især for innovative, teknologidrevne og værdiskabende produkter.

Selv hvor producenter har investeret betydelige ressourcer i at overholde strenge og harmoniserede EU-krav til sikkerhed og overensstemmelse, indfører lovudkastet mekanismer, hvorefter produkter ikke desto mindre kan formodes at være defekte og at have forårsaget skade på grundlag af væsentligt lempede beviskrav. Dette udgør et markant brud med Danmarks nøje afbalancerede procesretlige traditioner, som i mange år har beskyttet både sagsøgte og domstolene mod spekulative eller svagt underbyggede krav.

Danmark har allerede et velfungerende system for forbrugerbeskyttelse og klageadgang, kendetegnet ved stærkt offentligt tilsyn, vejledning og tvistløsningsmekanismer, anført af organer som Forbrugerombudsmanden, hvor retssager anvendes som sidste udvej. Denne nordiske model har opretholdt et højt niveau af forbrugertillid og retssikkerhed, samtidig med at den har undgået væksten i profitdrevne massesøgsmål, som ses i andre jurisdiktioner. Det er afgørende, at gennemførelsen af PLD ikke undergraver det eksisterende danske system, som fungerer godt for både forbrugere, sagsøgte virksomheder og staten.

1. Kontekst: afvejning af interesser i moderne produktansvarsordninger

PLD begrundes i de forklarende materialer med en opfattet ubalance i ressourcer mellem forbrugere og producenter. For at imødegå dette sænker direktivet i betydeligt omfang barriererne for, at sagsøgere kan få medhold i produktansvarssager. Denne analyse overser imidlertid en central aktør i moderne retssager: professionelle tredjeparts-procesfinansieringsaktører.

Procesfinansiering er et hastigt voksende marked i Europa, allerede vurderet til flere milliarder euro. Disse finansielle aktører betragter produktansvarskrav som en investeringsaktivklasse og finansierer ofte porteføljer af sager uden vurdering af deres individuelle berettigelse mod til gengæld at modtage en væsentlig andel af et eventuelt provenu. Bekymringer om denne <https://ecipe.org/publications/impact-of-increased-mass-litigation-in-europe/>

udvikling blev for nylig fremhævet i en fælles erklæring fra brancheorganisationer i januar 2026, som advarede om, at ureguleret procesfinansiering forvrider incitamentet, øger den rettlige usikkerhed, omdirigerer ressourcer fra forskning og udvikling til procesforsvar og fremmer massesøgsmål.

Et balanceret produktansvarsregime må derfor tage højde for procesfinansieringsaktørernes rolle og for, at krav i stigende grad anlægges kollektivt frem for individuelt. Dette er særligt problematisk for SMV'er, som typisk har færre ressourcer, begrænset proceserfaring og ringere mulighed for at absorbere omkostningerne og risiciene ved masse- eller kollektive krav. Når SMV'er mødes med krav støttet af professionelle finansielle aktører, kan de i praksis være den svageste part.

Lovudkastet forholder sig slet ikke til procesfinansiering. Denne udeladelse risikerer at skævvride interesseafvejningen og bør afhjælpes gennem krav om gennemsigtighed og passende regulatoriske værn.

2. Opretholdelse af “state of the art”-forsvaret

Vi hilser opretholdelsen af “state of the art”-forsvaret i § 12, stk. 5, i lovudkastet velkommen, som gennemfører artikel 11, stk. 1, litra e), i PLD. Dette forsvar fritager med rette producenter for ansvar, hvor den objektive videnskabelige og tekniske viden på tidspunktet for produktets markedsføring ikke gjorde det muligt at opdage defekten. Det er et afgørende værn for innovationsintensive sektorer og bidrager til at sikre, at ansvar ikke pålægges for risici, som ikke kunne erkendes videnskabeligt.

3. Materielle betænkeligheder ved lovudkastet

a. Omvendelse eller “lempelse” af bevisbyrden

Selv om § 10 i lovudkastet bekræfter hovedreglen om, at sagsøgeren bærer bevisbyrden for defekt og årsagssammenhæng, underminerer de lovbestemte formodninger i artikel 10, stk. 2-4, i PLD i væsentlig grad dette princip. Når de finder anvendelse, pålægger disse formodninger reelt sagsøgte at bevise et negativt forhold: at produktet ikke var defekt, eller at det ikke forårsagede den påståede skade.

At sagsøgeren bærer bevisbyrden for sit krav er et grundlæggende retfærdighedsprincip, som har bestået tidens prøve i alle jurisdiktioner verden over i mere end 100 år. Der hersker betydelig usikkerhed om, hvorvidt bestemmelserne i PLD blot “lemper” sagsøgerens bevisbyrde eller reelt vender den om. Forklarende materialer på EU-niveau peger på en lempelse, mens nationale implementeringer – herunder den svenske – anerkender, at bevisbyrden vendes om. Selve begrebet “lempelse” er juridisk uklart og giver ingen vejledning om dets praktiske virkning.

Derudover bygger betingelserne for, at disse formodninger sættes i kraft, på uklare og subjektive begreber, herunder “åbenbar funktionsfejl”, “typisk kan henføres til”, “rimeligt forudseelig brug”, “sandsynlighed”, “teknisk eller videnskabelig kompleksitet” og “uforholdsmæssige vanskeligheder”. Lovforslaget bør præciseres for at skabe den nødvendige klarhed om de betingelser, hvorunder en formodning kan anvendes mod sagsøgte. Den nuværende terminologi inviterer til divergerende fortolkninger og indebærer risiko for fragmentering af det indre marked, forum shopping og retlig usikkerhed. EJF's gennemgang af <https://ecipe.org/publications/impact-of-increased-mass-litigation-in-europe/>

implementeringslovgivningen i andre medlemsstater viser allerede væsentlige forskelle i, hvordan begreberne er omsat.

Særligt bekymrende er formodningen, der udløses, når sagsøgere står over for "uforholdsmæssige vanskeligheder" som følge af teknisk eller videnskabelig kompleksitet. Innovative og avancerede produkter er i sagens natur komplekse og allerede underlagt EU's mest krævende reguleringsregimer. At betragte sådanne produkter som formodet defekte alene på grund af deres kompleksitet underminerer værdien af regulatorisk overholdelse og risikerer at hæmme innovation. Det er særligt problematisk, at de ledsagende bemærkninger antyder, at sagsøgere blot behøver at påberåbe sig uforholdsmæssige vanskeligheder uden at bevise dem.

Disse ændringer tilsidesætter eksisterende danske bevisregler, som allerede giver domstolene mulighed for at tilpasse beviskravene efter parternes evne til at fremlægge bevis. Lovudkastet bør derfor præciseres for at sikre, at kompleksitetsbaserede formodninger ikke bliver et de facto-redskab til at rette angreb mod innovative teknologier, og at de gældende danske bevisregler fortsat finder anvendelse.

For at undgå uensartet gennemførelse i medlemsstaterne bør Danmark anmode Europa-Kommissionen om at udstede en officiel fortolkningsvejledning, der præciserer:

1. den retlige virkning af formodningerne (omvendt bevisbyrde versus lempelse af bevisbyrden), og
2. det tilsigtede anvendelsesområde for de meget åbent formulerede betingelser for, at formodningsreglerne sættes i kraft.

b. Definitionen af defekt

§ 6 i lovforslaget opregner faktorer til vurdering af defekt, men lægger uforholdsmæssig stor vægt på forhold, der typisk taler for at statuere defekt, såsom tilbagekaldelser eller sikkerhedsindgreb. Overholdelse af gældende EU- og nationale sikkerhedskrav fremstilles derimod neutralt frem for som et positivt moment, der taler imod defekt.

Denne asymmetri forstærkes af formodningsreglerne: manglende overholdelse af regler kan udløse formodning om en defekt, mens dokumenteret overholdelse af reglerne ikke medfører en tilsvarende bevismæssig fordel. Som følge heraf neutraliseres producenters betydelige investeringer i at opfylde strenge sikkerheds- og overensstemmelseskrav reelt, hvilket underminerer retssikkerheden og afholder innovative produkter fra at komme på markedet.

Denne asymmetri bør afbalanceres i den endelige lov ved at fastsætte, at dokumenteret overholdelse af regulatoriske standarder skal kunne afkræfte en formodning om defekt.

c. Definitionen af producentkontrol

§ 3 i lovforslaget overtager PLD'ets vidtgående kontrolbegreb og udvider ansvaret til at omfatte hele den periode, hvor en producent kan levere softwareopdateringer, herunder via tredjemand. For forbundne og digitale produkter kan dette i praksis føre til et tidsubegrænset ansvar, forstærket af forlængede forældelsesfrister på op til 25 år for latente skader.

Dette skaber en åben og uafgrænset eksponering, selv hvor producentens forbindelse til den påståede defekt er svag. Lovforslaget bør indføre passende begrænsninger for, hvornår der kan antages at være kontrol under hensyntagen til defektens karakter og producentens faktiske indflydelse.

d. Bevisførelse og beskyttelse af forretningshemmeligheder

§ 10 indfører et nyt regime for bevisførelse, som giver domstolene mulighed for at pålægge sagsøgte at fremlægge bevismateriale, når sagsøger blot har godtgjort, at et krav er “plausibelt”. Dette udgør et markant brud med etablerede danske procesretlige principper og indebærer risiko for såkaldte fishing expeditions, herunder adgang til forretningshemmeligheder, proprietære data eller algoritmer, før et krav er tilstrækkeligt underbygget.

Manglende efterkommelse af pålæg om fremlæggelse kan i sig selv udløse formodninger mod sagsøgte uden tilstrækkelig hensyntagen til legitime grunde til manglende fremlæggelse eller proportionalitet. Samlet set tilskynder disse bestemmelser til vidtgående fremlæggelsesansøgninger og øger forligspresset, navnlig i komplekse sager om innovative produkter og i massesøgsmål støttet af professionelle procesfinansieringsaktører.

I komplekse sager, særligt dem der vedrører innovative produkter, kan fuld efterlevelse af fremlæggelsespålæg være vanskelig af helt legitime grunde. Stillet over for risici og omkostninger forbundet med omfattende fremlæggelse – potentielt af tusindvis af dokumenter og informationer – kan virksomheder blive tvunget til at indgå forlig, selv i ubegrundede sager. Lovforslaget bør derfor indeholde proportionalitets- og rimelighedskriterier ved vurderingen af en sagsøgts efterlevelse af et fremlæggelsespålæg, særligt i relation til innovative produkter.

4. Internationale og konkurrenceevnemæssige overvejelser

Set i et internationalt perspektiv kan lovudkastet også rejse betænkeligheder i forhold til WTO-retten, herunder forpligtelserne til at administrere handelsrelateret lovgivning rimeligt og til at undgå foranstaltninger, der er mere handelshæmmende end nødvendigt. Vidtgående formodninger, uklare standarder og mekanismer, der vender bevisbyrden, indebærer risiko for retlig usikkerhed uden tilsvarende at fremme forbrugerbeskyttelsen.

5. Konklusioner og anbefalinger

Samlet set risikerer lovudkastets procesretlige og materielle ændringer at ændre incitamenterne i retssager væsentligt og at fordele risikoen på en måde, der udsætter producenter – navnlig innovative virksomheder og SMV’er – for langvarige og omkostningstunge retssager samt ubegrundede krav. Dette truer retssikkerheden, retfærdigheden, innovationen og den økonomiske konkurrenceevne i Danmark og EU.

Vi anbefaler derfor, at Danmark:

1. vurderer og regulerer procesfinansiering, herunder indfører gennemsigtighedskrav og værn til beskyttelse af SMV’er,
2. søger afklaring på EU-niveau ved at anmode om officiel vejledning fra Kommissionen om centrale PLD-begreber og – om nødvendigt – en forlængelse af gennemførelsesfristen for at sikre en ordentlig konsekvensanalyse og retssikkerhed,
3. præciserer nationale bestemmelser ved at udarbejde detaljerede bemærkninger, der snævert definerer begreber som “uforholdsmæssige vanskeligheder”, “teknisk kompleksitet” og “sandsynlighed”, og som sikrer en teknologi- og sektorneutral anvendelse.

Det nuværende danske ansvarsregime beskytter allerede forbrugerne effektivt og hensigtsmæssigt, samtidig med at det bevarer incitamenter til innovation og investering, og det bør beskyttes mod indgreb fra privat håndhævelse gennem langvarige retssager. Med målrettede ændringer og klar vejledning på EU-niveau kan PLD opfylde sit formål om at modernisere produktansvarsregimet uden at forvride retssagsincitamenter eller underminere Europas innovationsøkosystem.

Submission on the Draft Danish Legislation Implementing the EU Product Liability Directive (EU) 2024/2853

The European Justice Forum (EJF) and its members welcome the opportunity to submit views on the proposed Danish legislation intended to transpose the EU Product Liability Directive (“PLD”) into Danish law. We support the PLD’s underlying objective of harmonising product liability rules across the EU to ensure a high level of consumer protection and effective access to redress for individuals harmed by defective products, including in relation to modern and technologically advanced products. We commend the Danish legislator for its efforts in this regard.

At the same time, we have serious concerns that the PLD’s approach, as reflected in the Draft Bill and its accompanying explanatory memorandum, does not strike an appropriate balance between the interests of consumers and manufacturers. In particular, the proposed framework risks producing significant unintended consequences for innovation, competitiveness, and legal certainty in Denmark and across the EU—especially for innovative, technology-driven, and value-added products.

Even where manufacturers have invested substantial resources to comply with strict and harmonised EU safety and conformity requirements, the Draft Bill introduces mechanisms under which products may nevertheless be presumed defective, and presumed to have caused harm, on the basis of significantly reduced evidentiary standards. This represents a major departure from Denmark’s carefully calibrated procedural traditions, which have long protected both defendants and the courts from speculative or weakly substantiated claims.

Denmark already operates a well-functioning consumer protection and redress system, characterised by strong public oversight, guidance, and dispute resolution mechanisms led by bodies such as the Consumer Ombudsman, with litigation used as a last resort. This Nordic model has maintained high levels of consumer trust and legal certainty while avoiding the growth of profit-driven mass litigation observed in other jurisdictions. It is essential that implementation of the PLD does not undermine the existing Danish system that works well for both consumers, defendant companies and the state.

1. Context: balancing interests in modern product liability regimes

The PLD is justified in the explanatory materials by a perceived imbalance of resources between consumers and producers. To address this, the Directive significantly lowers barriers for

claimants to succeed in product liability litigation. However, this analysis overlooks a key stakeholder in modern litigation: professional third-party litigation funders.

Litigation funding is a rapidly expanding market in Europe, already valued at several billion euros. These funders treat product liability claims as an investment asset class, often financing portfolios of cases without assessing their individual merit, in exchange for a substantial share of any recovery. Concerns regarding this dynamic were recently articulated in a joint statement by industry organisations in January 2026, warning that unchecked litigation funding distorts incentives, increases legal uncertainty, diverts resources from R&D to litigation defence, and fuels mass claims.

Any balanced product liability framework must therefore account for the role of litigation funders and for claims being brought on a collective rather than individual basis. This issue is particularly acute for SMEs, which typically have fewer resources, limited litigation experience, and less capacity to absorb the costs and risks of mass or collective claims. When faced with claims backed by professional funders, SMEs may in practice be the weakest party.

The Draft Bill does not address litigation funding at all. This omission risks skewing the balance of interests and should be remedied through transparency requirements and appropriate regulatory safeguards.

2. Retention of the “State of the Art” defence

We welcome the retention of the “State of the Art” defence in Section 12(5) of the Draft Bill, implementing Article 11(1)(e) of the PLD. This defence appropriately exempts manufacturers from liability where the objective state of scientific and technical knowledge at the time the product was placed on the market did not allow the defect to be discovered. It is an essential safeguard for innovation-intensive sectors and helps ensure that liability is not imposed for risks that were not scientifically knowable.

3. Substantive concerns with the Draft Bill

a. Reversal or “alleviation” of the burden of proof

While Section 10 of the Draft Bill confirms the general rule that the claimant bears the burden of proving defect and causation, the statutory presumptions introduced by Article 10(2)–(4) of the PLD substantially undermine this principle. Where triggered, these presumptions effectively require defendants to prove a negative: that a product was not defective or did not cause the alleged harm.

Placing the burden on the claimant to prove their claim is a fundamental principle of fairness that has stood the test of time in all jurisdictions across the world for over 100 years. There is significant uncertainty as to whether the provisions in PLD merely “alleviate” the claimant’s burden or fully reverse it. Explanatory materials at EU level suggest alleviation, while national implementations—including Sweden’s—acknowledge a reversal of the burden of proof. The concept of “alleviation” itself is legally unclear and provides no guidance on its practical effect.

Moreover, the trigger conditions for these presumptions rely on vague and subjective terms, including “obvious malfunction,” “typically attributable,” “reasonably foreseeable use,” <https://ecipe.org/publications/impact-of-increased-mass-litigation-in-europe/>

“likelihood,” “technical or scientific complexity,” and “excessive difficulties.” The draft legislation should be clarified to bring much needed precision to the trigger conditions under which a presumption is applied against the defendant. The draft terminology invites divergent interpretations and risks fragmentation across the Single Market, forum shopping, and legal uncertainty. Indeed, EJF’s review of the different implementing legislation in other Member States already shows important variations in how the terms are being transposed.

Of particular concern is the presumption that is triggered where claimants face “excessive difficulties” due to technical or scientific complexity. Innovative and advanced products are, by their nature, complex and already subject to the EU’s most demanding regulatory regimes. Treating such products as presumptively defective simply because of their complexity undermines the value of regulatory compliance and risks chilling innovation. The explanatory memorandum’s suggestion that claimants need only assert disproportionate hardship—without proving it—is especially troubling.

These changes override existing Danish evidentiary rules that already allow courts to adjust standards based on the parties’ ability to produce evidence. The Draft Bill should therefore be clarified to ensure that complexity-based presumptions do not become a de facto tool to target innovative technologies and that the current evidentiary rules in Denmark should still apply.

To avoid conflicting implementation by the Member States, Denmark should request that the European Commission issue formal interpretative guidance clarifying:

1. the legal effect of the presumptions (reversal versus alleviation of the burden of proof); and
2. the intended scope and application of the open-ended trigger conditions.

b. Definition of defect

Section 6 of the Draft Bill lists factors for assessing defectiveness but places disproportionate weight on considerations that tend to support a finding of defect, such as recalls or safety interventions. By contrast, compliance with applicable EU and national safety requirements is framed neutrally rather than as an affirmative factor weighing against defect.

This asymmetry is reinforced by the presumption rules: regulatory non-compliance can trigger presumptions of defectiveness, while proven compliance produces no comparable evidentiary benefit. As a result, manufacturers’ substantial investments in meeting stringent safety and conformity requirements are effectively neutralised, undermining legal certainty and discouraging market entry of innovative products.

This asymmetry should be rebalanced in the final bill by providing that proven compliance with regulatory standards should rebut the presumption of a defect.

c. Definition of manufacturer control

Section 3 of the Draft Bill adopts the PLD’s expansive concept of “control,” extending liability for as long as a manufacturer can supply software updates, including via third parties. For connected and digital products, this may amount to indefinite liability, compounded by extended limitation periods of up to 25 years for latent injuries.

<https://ecipe.org/publications/impact-of-increased-mass-litigation-in-europe/>

This creates open-ended exposure even where the manufacturer's connection to the alleged defect is tenuous. The Draft Bill should introduce limits on deemed control where appropriate, taking account of the nature of the alleged defect and the manufacturer's actual influence.

d. Evidence disclosure and protection of trade secrets

Section 10 introduces a new disclosure regime allowing courts to order disclosure once a claimant has shown that a claim is merely "plausible." This departs significantly from established Danish procedural principles and risks enabling fishing expeditions, including access to trade secrets, proprietary data, or algorithms, before a claim is adequately substantiated.

Failure to comply with disclosure requests may itself trigger presumptions against the defendant, without adequate consideration of legitimate reasons for non-disclosure or proportionality. Taken together, these provisions incentivise expansive disclosure requests and increase settlement pressure, particularly in complex cases involving innovative products and in mass litigation supported by professional funders.

In complex cases, particularly those involving innovative products, full compliance with disclosure orders may be challenging for perfectly legitimate reasons. Faced with the risks and costs associated with broad disclosure potentially of 1000s of documents and records, companies may be forced to settle even unfounded claims. Therefore, the draft bill should include proportionality and reasonableness tests when assessing a defendant's compliance with a disclosure order, especially in relation with innovative products.

4. International and competitiveness considerations

From an international perspective, the Draft Bill may also raise concerns under WTO law, including obligations to administer trade-related laws reasonably and to avoid measures that are more trade-restrictive than necessary. Broad presumptions, vague standards, and burden-shifting mechanisms risk creating legal uncertainty without proportionately advancing consumer protection objectives.

5. Conclusions and recommendations

Taken together, the Draft Bill's procedural and substantive changes risk significantly recalibrating litigation incentives and allocating risk in a manner that exposes manufacturers—particularly innovative companies and SMEs—to lengthy and costly litigation and to meritless claims. This threatens legal certainty, fairness, innovation, and economic competitiveness in Denmark and the EU.

Accordingly, we recommend that Denmark:

1. **Assess and regulate litigation funding**, including transparency requirements and safeguards to protect SMEs.

2. **Seek EU-level clarification**, requesting formal Commission guidance on key PLD concepts and, if necessary, an extension of the implementation deadline to allow for proper impact assessment and legal certainty.
3. **Clarify national provisions**, issuing detailed explanatory notes that narrowly define concepts such as “excessive difficulties,” “technical complexity,” and “likelihood,” and that ensure technology- and sector-neutral application.

The current liability framework in Denmark already efficiently and effectively protects consumers while preserving incentives for innovation and investment and it should be protected from interference by private enforcement via lengthy court-based litigation. With targeted amendments and clear EU-level guidance, the PLD can achieve its objectives of modernizing the product liability regime without distorting litigation incentives or undermining Europe’s innovation ecosystem.

European Justice Forum (EJF) AISBL

Square de Meeus 38/40, 1000 Brussels, Belgium

www.europeanjusticeforum.org

EU Transparency Register identification number: 651492324629-52